

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér száma 1 korona.

Beköszöntő.

(T. G.) „Programmot én nem adok, nem adhatok,
mert az én programmom más nem lehet, mint
ő nagyméltóságáé, a miniszterelnök uré. A ma-
gyar állameszme prestigének minden kétségen
felül helyezése, törvényes és igazságos közigaz-
gatás tiszteletben tartása és ha kell, védelme ugy
a közjognak, mint az egyéni jogoknak, kérelhe-
tetlen üldözése a visszaéléseknek, a legszigorubb
örkődés és ellenőrzés az adminisztráció kezelé-
sében, amely megbecsüli a munkát és a tisztes-
séget, de válogatás nélkül sujtja mindazokat, a
kik akár a jellemnek, akár a képességnek hiánya
folytán érdemtelnek arra, hogy polgártársaik
fölött hatalmat gyakoroljanak vagy ügyeiket in-
tézzék: ez az én programmom is.“

Ezeket a szavakat intézte G u l n e r
Gyula államtitkár, a belügyministerium tisz-
telgő tiszti karához.

Mint egy nyomasztó, borus, sötét éj
után az ébredő reggel bibor pompája hat
az emberi ép lélekre e kemény s a
maga meztelen igazságában imponáló kije-
lentés.

Oly régen hallottunk ilyet, hogy szinte
elkáprázik érzékünk az igazságnak ily hir-
telen jött fényességétől, mindeneken felül
való helyezkedésétől.

Midőn az abonyi toronyban a „Mária“
harangot elhelyezték, szegény jó néhai
Reitter Márton kántorunk tenyeréből töl-
csért formált füléhez, hogy a megkonduló

első harangszót jól meghallhassa, megért-
hesse.

Fölragyogó tekintettel, mélyen bollen-
tott ősz fejével, midőn az erős, szívet-lelket
átjáró ércz harangot meghallotta: „Ez az,
ilyennek kell lenni, ilyet vártam.“ Ennyit
mondott csak.

Igy vagyunk mi is a beköszöntő erő-
teljes, sokat mondó szavaival, ez az, ilyen-
nek kell lenni, ilyet vártunk, ingadozó
belállapotaink szilárd alapokra való helye-
zése ilyen programmnak a megvalósítása
által érhető el,

A régi szuette korhadt állapotok végét
járják, a letűnt századdal lekellett tűnni
annak a nyomoruságos közéletnek is, mely-
nek tagjai mint a fékezhetetlen tenger lakói
a hullők az ő mérhetlen menységükben egy-
mással táplálkoznak, a melynek tagjai egy-
más tisztességét, becsületét sározzák uton-
utfélen s a melynek tagjai egymáson ke-
resztül taposva igyekeznek egy fantom, a
köz hatalom elérésére, mindent legázolva,
minden rútt eszközt felhasználva törekesz-
nek az emberi jó tulajdonságok legnagyobb
jutalmára, a közbecsülésre.

Ennek a kornak el kell tűnnie. Régi
nóta, régi reményekről. Láttunk már sok-
sok férfit, akik ezzel liztattak bennünket,

akik a felháborodott társadalmi és politikai
élet lecsendesítését ígérték, akik a honfiak
aggódó lelkeiből a reménytelenség, csügge-
dés érzéseit oszlatni próbálták, de az esz-
közöket, a söprüt s a balzsamot nem lát-
tuk sehoh.

Az új századdal új időnek kell jönni,
a melynek meg kell hozni az irányt, az
utat, embereket és eszközöket a politikai
és társadalmi tespedtségéből, az erkölcsi és
anyagi sülyedésből való kibontakozásra.
Jönni kellett az időnek, melyben a nagy
tehetségek egymagukban, a kisebbek együt-
tesen munkálkodhatnak közre a közjólét
előmozdításában, melyben érvényesülnie
kell minden tisztességes akaratnak, erköl-
csi és politikai ténykedésnek s az egyéni
tisztességnek, megbízhatóságnak, becsület-
nek s az egyéni tehetség legkisebb atom-
jának.

És ha ennek az időnek el kellett jönni,
hát ez akkor most itt van.

Hasonlítom én ezt az alkotmányos
magyar hazát egy templomhoz. Ezt a hívők
Isten félelme s az örök üdvösségben való
bizodalma emelte, amazt ezen érzemekkel
párosult hazaszeretetéből fakadó áldozat
készsége, élete és vére tartja fönn.

A templom építésénél legnehezebb

TÁRCZA.

Az ész és a szív.

Az ész hatalma nagy,
A szívé még nagyobb.
Az ész tanácsa jó,
A szív nyugalma jobb.

S bár hallgassunk arra
Mit az ész tanácsa mond,
De a szív jó sugalmát,
Óh elménk! El ne nyomd.

T. I.

A századvégi kisasszony.

Irtá: Csizmadia Guits Matild.

A zsitvai kastély gyönyörű árnyas, virágos
parkjában izgatottan jár-kél a tizenhat éves
karsu termetű, rózsás arcú, sárgahaju Zsitvay
Mariska, özvegy Zsitvai Lászlóné nevelt leánya
és távoli rokona. Megáll egy egy virágzó rózsá-
bokr előtt, megszagolja meg is csókolja annak a
virágját, azután tovább megy, mint a ki nem találja
helyét, mint aki nagyon vár valakit. Fenn a rokokó
ízlésű szalonban, aranyozott asztalka előtt páczi-
ensozott a leányos, fehér haju özvegy Zsitvay
Lászlóné. Arcza kipirult, remegő ajkai szórakozot-
tan suttoztak: hét, nyolcz, kilencz, tíz, alsó, felső
stb. de csillogó szemét nem tudta elfordítani a
nagy, arannyal diszitettóra márványlapjáról.

— A kocszi előállott — jelentette az inas.
— Végre sóhajtott megkönnyebbülve az ur-
asszony, fiatalos fürgeséggel vett kalapot, keztyűt
és gyors léptekkel szaladt le a széles szőnyegezett
lépcsőkön.

A négyesbe fogott gyönyörű lovak széleseb-
séggel robogtak végig a vadgesztenyefáktól árnyalt
köves országúton, de Zsitvaynének nem haladtak
eléggye gyorsan, apró lábaival idegesen dobolt és
folyton emelkedett az ülésen, mintha azzal is előbb
érkezne céljához.

Éppen megállott a vonat, mikor a pálya
udvarba érkeztek.

A felindulástól remegő urasszony alig lépett
ki a kocsiból, már előtte állott megerősödött,
megemeresedett fia, István, a kit három éve
nem látott.

— Anyám, édes jó anyám! — kiáltotta az
ifju örömmel és a szeretet rajongásával ölelte
domboru keblére a roskadozó öreg asszonyt.

— Fiam! fiam! — rebegette Zsitvayné és ősz
feje odahanyatlott fia mellére.

— Édes anyám, drágám, uralkodjál maga-
don! Légy erős, hiszen már itt vagyok és nem is
hagylak el többé soha.

— Semmi, édes fiam, semmi! ne aggódj
. . . csak a szokásos szívdobogás . . . Látod, már
mulik. Ó, én egyetlen fiam! És zokogás közt hal-
mozta el csókjaival István szép szöke fejét és
örömben csillogó kék szemét.

Egymás kezét fogva, csevegve érkeztek meg
a kastélyba, a hol az aranyhaju Mariska tapsolva,
nevetve fogadta őket és minden teketória nélkül
belecsimpaszkodott István nyakába.

— Helyre kisleány lett belőled, Mariskám,
— szolt István a szeretetteljes ölekezés után,
megforgatva maga előtt a fiatal leányt.

— Én csak, Pista bátyám, de te. Te igazán
szép lettél ám, milyen szép göndör bajuszod lett.
Mariska elfogulatlan tekintettel nézte végig
az ifjut.

— Örülök, ha tetszem neked, kis hugom.
De mint legutóbbi leveledben irtad van valakid,
a ki még nálamnál is jobban tetszik. Varjas
Zoltán, mi?

— Mariska arcza olyan lett, mint a piros
rózsa, szemlesütve simitgatta csipkés kötöcské-
jének a csücskét.

— Ó, hiszen ő a vőlegényem.

— Dehog? Hát már az eljegyzésed is meg-
történt? És mikor lesz a lakodalom?

— Az őszre. Akkor jön haza Zoltán Óvárról
és átveszi Atyjától a gazdaságot.

Pista meghatva nézett a mélységesen elpirult
kedves leányarczba. Bár csak nagyon távoli ro-
kona volt az árván maradt Zsitvay Mariska, de az
ő anyja nevelte, ott nőtt fel köztük két éves korától
és ugy a szívéhez nőtt az a bájos, szelid szöke
gyermek, mintha édes testvére lett volna.

— Az Isten áldása kísérje frigyeteget és
adjon tartós boldogságot.

— Köszönöm bátya. Hát én mikor kívánha-
tok neked szerencsét?

Zsitvayné, a kinek egyszerű elegáncziával
butorzott szobájában ment végbe ez a párbeszéd,
már ott ült kényelmesen karosszékében és Mariska
kérdésére figyelmesen emelte fiára szeretettől és
boldogságtól sugárzó szemét.

munka a kereszt-feltétel, melylyel az egész mű mintegy megkoronáztatik. Ehez a legbátrabb, legerősebb s a legépebb lelkű és szívű mester választatik ki, mert ott fent a magasban a kicsiny hitű, kicsiny lelkű ember könnyen elszédül.

A mi állami és társadalmi életünk kiépítésének nagy munkája befejezéséhez közeleg, annak befejezésére, betetőzésére erős lelkű, világos látású, vasakaratu, szigorúan bíráló, szeretettel megáldott szívű önzetlen igaz ember kellett. Ezt az embert, a teljes, az egész embert, mindama nemes tulajdonságaival, széles körű nagy tehetségével, a mi városunk egyik legelőkelőbb polgára, társas életünk egyik legerősebb oszlopa, kerületünk országgyűlési képviselőjében, G u l n e r Gyulában találta meg a kormány s maga Ő Felsége a király.

Nem egy hosszú politikai szereplés, küzdelem és győzelem jutalma ez, hanem az érvényesülésre hivatott tehetség igénybe vétele, az erőnek s a munkabírásnak felhasználása a haza szolgálatában, mindannyiunk jóvoltának előmozdítására.

Egy újabb áldozat, mit meghoz annak a hazának, melyet úgy szeret s melyért annyit áldozott.

Tekintsünk bizalommal reá. Ő, aki nem kereste soha a kitüntetést, nem tévelygett soha a politikai nagyságok között, megfogja állni helyét ott fent a magasban is, hol nemzeti nagy létünk kiépítésén, beléletünk ügyei-bajai orvoslásán fog munkálkodni, honnét szélesebb körben látja gyarlóságainkat, de több eszköz is áll rendelkezésére a bajokat orvosolni.

Kérjük őt, tekintsen ő is bizalommal, szeretettel reánk, kik ha nem mindannyiunknak állanak is egyenlő arányu anyagi eszközök rendelkezésünkre, de egyenlő szeretettel s ragaszkodással öveztük s övezzük

körül személyét, egyformán tiszteljük őt ama nemes törekvéseiért, melyeket abban a nagyon diszes és rendkívül fontos állásában megvalósítani óhajt.

Kérjük tekintsen bizalommal a hátulállókra is, mert nem azért állanak azok ott, mintha ezekből a nagy horderejű kérdésekből őket mi sem, vagy nagyon kevés érdekelné, hanem azért, mert legnagyobb részük leszorítottak az erősebbek, a hatalmasabbak által úgy az egyéni, mint a társadalmi jogokról; előnyöket kívánni pedig tiltja szerénységük.

Ha sokban csalódná, ha nem úgy történe minden, amint nagy nemes szíve lelke teoriában felállította, egyben: e város lakóinak szeretetében nem csalódnak soha!

A magyar ipar.

Ujabb időben a parlamentben és a napisajtóban szónoklatok és vezércikkekből sokat foglalkoznak azzal a szomorú tapasztalattal, hogy a magyar ipar még mindig nem lendült föl annyira, a hogy azt elvárhatnók és hogy az iparcikkeket ma is a külföld szállítja nagyjából hozzánk.

Egyelőre mutassunk rá a baj eredetére és csak azután keressünk rá orvosságot.

Megengedem, hogy anyagilag úgy a kormány mint testületek és intézetek támogatják a magyar ipart, de valjuk be, hogy erkölcsileg nem annyira, ahogy azt megérdemelné.

Igen sokan vannak az országban, akik már csak azért is külföldről szerzik be az árukat, hogy büszkélkedhessenek vele: ezt Bécsből, Berlinből, Párisból stb. hozattam. És igen sok embernek ez imponál.

A másik legfőbb baj pedig abban kulminál, hogy kevés a képzett nagytudású iparosunk. Van ugyan felsőbb ipariskoláink, de ezek kevés erőt adnak és így könnyen megolvasható azoknak a száma, akik a gazdag iparvárosokkal közvetlen érintkezésben állanak és a kik nemesak gyakorlati, de elméleti tudással magasabb tanulmányokkal rendelkeznek és a modern technika esodás vívmányait szakmájukban értékesítik, újabb és újabb dolgokat produkálnak.

És honnan ered ez? Onnan, hogy nálunk jóformán azt a gyereket adják iparosnak, akit már minden iskolából kizártak, vagy aki sorba ismételté az osztályokat, a mit a szülők szégyelnek. Igen sok apa eképen ijesztgeti a fiát, a midőn a közép

nem veszedelmes reám nézve, ha olyan szép is, mint maga Vénusz.

— A renaissance-kastély lakói előtt sem maradt titokban a szomszédok sürgése-forgása. Tudták, hogy a fiatal Zsitvayt várják haza.

A pazar fényvel butorozott nappali szobában együtt volt a három tagból álló család. Klára, a kit szülei kedveskedve Gyöngyikének nevezték, a hintaszékben ült és cizgerettát szít; Dávidné tarka selyempongyolában a pamlagon hevert; a rövidlábú, vastag nyakú milliomas Dávid Károly egy kényelmes karósszékben újságot olvasott. Anya és leánya Zsitvayról beszélgettek.

Dávidné azt tárgyalta, hogy milyen könnyen le lehetne főzni azt a gögös vén asszonyt, a ki látogatásuk viszonzására kileste azt az időt, mikor kikocsiztak és ott hagyta náluk czimeres látogatójegyet. Azóta pedig úgy el néz a fejk felé, mintha egy embermagassággal hosszabba nőtt volna. Ha ő Klára lenne, elcsavarná Zsitvay István fejét, addig bolondítaná, míg megkérné a kezét és akkor kinevetné, kikoszarná! Megpukkandna mérgében az a képmutató szent Orsolya. (Valóságáért gunyolta így Zsitvayné.)

— Eh, cher mama, mit törődöm, én Zsitvayval? — szólt Klára felállva és nagyot nyújtózva. — Vesz nekem, ha kell, papa grótot is a millióimon és méltóságos asszony leszek. Igaz-e, atyus.

— Igaz! — hagyta helyben Dávid mosolyogva — De Zsitvay sem megvetendő parti ám. Nincs az a grófság, a mi felérne ezzel a kerek aranyat termő birtokkal, ha az egymásba szakadna.

Zsitvay első látogatása Dávidéknál alig terjedt párperczre, de ez a rövid találkozás meg-

iskolába adja: ha nem tanulsz jól, rögtön eszmadia vagy lakatos inasnak kergetlek:

Jóformán javítóintézetnek tekintik az iparos pályát.

Tessék csak figyelemmel kísérni a tanév végén a szerkesztői üzenetek rovatát, Tele van az spékelve, hogy ebbe vagy abba az iskolába milyen képzettség szükségeltetik és mikép lehet oda bejutni. De a kérdezősködők között nincs egy sem, aki azt, tudakolná hogy mikép lehet az ipariskolába bejutni.

Minden szülő urat akar nevelni gyermekéből. Nem bánják bármilyen nagy áldozatba kerülni, ha mindjárt 8—18 évig is kell várakozni arra a diplomára, a mely urrá kvalifikál, a földolog, hogy ur lesz belőle.

Sajnos azonban az ilyen nagy urak igen nagy számban vannak és csak: a proletárokat szaporítják.

A 4—5 középiskolát végzett fiut nem adják iparosnak, hanem ur akar lenni és elmegy napi-dijasnak, mert hát az nagyobb ur mint a mesterinas.

Innen van, hogy egy 500 frtos irnoki pályázatra ezrivel érkeznek a folyamodványok.

Hogy az értelmős és kvalifikált ifjuság miért nem akar az iparos pályára lépni, azt talán ott kell keresnünk, mert nálunk az iparosnak nem adják meg azt a helyet, amelyet megérdemel és mert sok szülő félti gyermekét a munkától, noha a szellemi megerőtetés inkább sorvasztja a lelket és a testet, mint az a munka, amelyet két kezünkkel végzünk.

Szerezzük meg tehát az iparosnak azt a tiszteletet és közmegebecsülést, a mi őt megilleti.

Franciaországban egy timár köztársasági elnök tudott lenni, nálunk ha egy uri társaságba vezérelné sorsa az ilyen, úgy csak megtürlnek és hozzájuk nem tartozónak tekintenek.

És minél inkább vizsgáljuk a nyugati államokat, azt látjuk, hogy mindenütt a legmagasabb pozíciót kivívhatja magának az iparos és nem szégyennek hanem büszkeséggel adóznak ennek a pályának, aminek a természetes következménye, hogy az iparuk folyton nagyobb és nagyobb sikereket szerez nekik.

Ma általában a szellem a hatalmas uralkodó, amely jogára alá rendel minden mást, de szegény az az ország, ahol tulnyomó számban van a szellemi munkás és egyéb szükségleteit más államokból kell beszerezniök.

A szellemi munka által még egy állam sem emelkedett, nagygyá, gazdaggá, de kereskedelme és ipara által a leg több.

Világosítsák föl a szülők gyermekeiket, hogy nem megalázás, a mesterség nem alá, hanem, mellérendeltje az iparos a szellemi munkásnak. Iskolázzon, képzett iparosokat neveljünk mert csak így szerezhethetünk, elismerést a magyar iparnak és a magyar iparosnak.

győzte a hódításhoz, ünnepeletetéshez szokott leányt, hogy nem oly könnyű szerrel lehet a Zsitvay szívéhez megtalálni az utat.

Az a szifnaxszerű mosoly ajkai körül és hideg, közönyös, majdnem szórakozott tekintete elárulták, hogy csak az ész labirintjén keresztül lehet oda bejutni.

— Mama ez az ember nem baleknek való — mondta Klárika anyjának, mikor Zsitvay eltávozott. — Láttad azt a kicsinylő, csuf mosolyt ajkai körül? Ugy bántott.

— Üzd le onnan. Hely, ha én olyan fiatal és szép volnék, mint te!

— De nem lehet. Hát nem érted, lenéz, parvenüknek tart minket. Legközelebb, ha találkozzunk, úgy teszek, mintha sohase láttam volna.

De nem tett úgy Klárika, hanem inkább kaczerkodott vele, kitüntette, hizelgett neki, csak mikor látta, hogy az ifju egy csepp hajlandóságot sem mutat arra, hogy udvarló számat szaporítsa és hogy sem azt a csuf mosolyt elüzni, közönyöségét felolvasztani nincs hatalmában, kezdte játszani a büszkét. Ezzel aztán az a kevés érintkezés is megszűnt köztök, a mit mindig Klára provokált; hidegen köszöntötték egymást, ha találkoztak, ennyi volt az egész.

Julius középe felé járt az idő, mikor Klára egy délután vadászni ment.

Kicsi lakkeszmájára redőkbe szedett rövid szoknya borult, ránczos kabátkáját sárga bőrv borította karesu derekához; himzett táská és puská lógott a vállán, fekete göndörhaján kaczer kis szalmakalap ékeskedett. Inkább fiúnak látszott öltözetben, mint leánynak.

MI UJSÁG?

— **Hymen.** Böresök Antal, tápió-györgyei uradalmi főújszírty kedves művelt leányát Ilonkát, a t.-györgyei róm. kath. templomban, f. hó 12-én d. u. 4 órakor vezetí oltárhoz nagysuri Varasdy Albert.

— **Adomány.** Sivó Jenő, a r. kath. Munkás-egylet 10 koronás sorsolási jegyét az egyletnek adományozta.

— **Halálozás.** Lederer Lajos, társadalmi életünk egyik kiváló tagjának nagy műveltségű és áldott jó lelkű fiatal neje Altman Lujza, f. hó 4-én reggel, hosszas súlyos szenvedés után elhunyt. Nem csak a bánatos jó férjet, de egy nagy előkelő családot ért a csapás; fájdalomkban mindenki, ki őket ismeri, a legőszintébb s a legfájdóbb érzéssel osztozik. — Fogadja a lesújtott férj a mi igaz részvétünk kifejezését.

— **Megnyitó ünnepély.** A Kath. Olvasó-egyletben létesült „Tekézók Társasága“, — a Kis Casino tagjaival együttesen május elsején az egyleti tekepálya megnyitása alkalmából sikerült tavaszi mulatságot rögtönzött. A multság d. u. 5 órakor — több sportista részvétele mellett — tekézéssel vette kezdetét s mi a legfőbb... igen kedélyes társas vacsorával folytatódott. A harmincz főből álló előkelő társaság magas hangulatban hajnali órákig maradt együtt, mely idő alatt — összegegyeztetve e teke-sport testedző hatását a szellemi röpentyük megmegújuló villanásával — a lelki gymnasztikának is jutott alkalom a számtalan toasztok elmondásával. mik szeretett képviselő-jelöltünkre, Gulner Gyulára, a megjelent közönség férfitagjaira, Viz Zoltánra, Hirling Jánosra, Király Jánosra, Vértes Ágostonra, „Abony“ szerkesztőjére, Szombathy Jánosra, a hadseregre és Veverán Istvánra vonatkoztak. — Nevezetes, hogy ez ünnepély egy pár percze hivatalos jellegű gyűlés is volt, amennyiben a jelenlevő közönség Temesközy G. indítványára egyhangulag a társasági tisztviselőket választotta meg és pedig: Hirling Jánost elnöknek, Vértes Ágostont igazgatónak és Veverán Istvánt jegyzőnek. — Ez a szervezkedés nyilván hirdeti, hogy egyleteinkben szükséges oly gőczpontokról gondoskodni, melyek hivatják a közönséges egyleti életen kívül a gyakoribb társadalmi érintkezést szolgálni s tagjainak a kellemes szórakozásra is alkalmat nyújtani. (N é j ó.)

— **Az abonyi** iparos műkedvelő ifjuság a jövő vasárnap, azaz május 13-ikán tartja meg jótékonyezélu műkedvelői szini előadását a helybeli Kossuth Lajos-szobor alap javára, mely igen sikerültnek ígérkezik, mert a jegyek jó része már lefoglaltatott.

— **A puska.** Temesközy Gerzson szőlőjében Zelei Lajos és sógora a csősz-puskát nézgették, mi közben az véletlenül elsült, szerencsére vak töltés volt benne s csak egy fa dugóval volt bedugva a por ellen, a mely azonban a szőlőtulajdonos nagybátyját fűltőn és tarkon találta s rajta erős sérülést okozott.

— **A vármegye** legutóbbi közgyűléséből közöljük a reánk nézve érdekesebb dolgokat: A pénzügyigazgatóság hatáskörébe utaltatott a főváros közönségének átirata, melylyel a képviselőházhoz azon feliratát küldi meg pártolás végett, mely szerint a tüzkár-biztosító-intézetnek a tüzoltói kiadásokhoz való hozzájárulása törvénnyel volna szabályozandó. Előadó javasolja, hogy az átirat tudomásul vétessék.

Gulner Gyula: T. közgyűlés! Nem fogadhatom el az előadó ur véleményét, sőt indítványozom, hogy a t. közgyűlés a főváros törvényhatóságának azon feliratát, melyet a képviselőházhoz intéz oly czélból, hogy a biztosító társulatok a tüzrendőri költséghez hozzájáruljanak, pártolja. Teljesen méltányos dolog ez, mert a biztosító társulatok indirekte hasznot huznak abból, ha a község tüzrendészeti szempontból kiadásokat tesz. Ne mondjunk ki irányelvet, de pártoljuk a főváros törvényhatóságának átiratát, mert az — ismétlem — helyes, méltányos és igazságos kívánságot tartalmaz. (Helyeslés.)

A közgyűlés Gulner Gyula indítványa értelmében határoz.

Törtel községben egy II. jegyzői állás szervezése iránti előterjesztés — jóváhagyott.

A czegléd—uj-kécskei h. é. vasut engedélye-

sének a vasutépítés költségeire 94.320 frt törzsrészvény-hozzájárulás megiszavaztatott.

A behajthatatlan ebadó Abony községben leiratott.

Érdekes történelmi momentum merült fel Jász-Kara-Jenő névvaltoztatásánál. — Bellaág Imre főügyész elmondotta, hogy Kara-Jenő nevét kegyeletből is meg kellene hagyni, mert régi történelmi név, amelyet a község még a török uralom idején kapott. A neve is török. Kara annyit tesz mint: fekete, jeni pedig: kövek. És tényleg Kara-Jenő tele van fekete kövekkel, sőt ebből építették Szolnok várának egy részét. Erre az érvelésre a közgyűlés meghagyta Jász-Kara-Jenő nevét.

— **Elfűstölt milliók.** A m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság kimutatása szerint 1899-ben a magyar szent korona országában az elfűstölt milliók száma ismét emelkedett. 1899-ben 793.110 forint 82 és fél krajczárral több dohánnyt fogyasztottak, mint az előző évben. A dohányszász szenvedélye pár év óta erősen hódít Magyarországon és ha a múlt évi fogyasztást összehasonlítjuk a két év előtivel, több mint három millió korona emelkedést tapasztalunk. Ez főleg annak tulajdonítható, hogy a középosztály hölgyei között is mindinkább terjed a dohányszász, míg hosszú ideig csakis a nagyuri hölgyek áldoztak a dohányszász szenvedélyének. Az egyes dohányneveket a következő mértékben fogyasztották: burnót elfogyott 50.758 kilogramm. Pipadohány elfogyott 563.549 kilogramm. Csomagokban elfogyott pipadohány 555.475.264 darab. Saját készítményű szivar elfogyott 489.142.170 darab. A legnagyobb emelkedés mutatkozik a Trabukosnál 11'5 százalékal. Papírszivarka elfogyott 944.807.110 darab. Legjobban emelkedett a dráma fogyasztása 29'8 százalékkal, a Hunniáé 23'9, Hölgvé 18'9 és a Sport fogyasztása 10'4 százalékkal. Havanna szivar elfogyott 395.700 darab. Pénzjövődalem: burnótokból 95.123 forint 72 krajczár. A pipadohányokból 21.049.416 forint 90 krajczár, belföldi szivarokból 16.233.376 forint 37 krajczár, papírszivarkákból 8.693.059 forint 53 krajczár, havanna szivarokból 63.859 frt 50 kr. Összesen 46.134.636 forint 02 krajczár; vagyis 596.203 forinttal több, mint az előző évben. Különleges gyártmányú burnót elfogyott 99 kilogramm. Pipadohány elfogyott 230.957 kilogramm. Csomagokban elfogyott pipadohány 922.117 darab. Szivar elfogyott 11.027.848 darab, Szivarka 36.564.650 darab, Havanna szivar külföldi gyárakból elfogyott 890.527 darab, Manila és mexikói szivar elfogyott 1.329.778 darab, Török szivarka 2.229.650 darab, Egyiptomi szivarka elfogyott 7.418.450 darab. Pénzjövődalem a különlegességekből 4.539.188 forint 66 krajczár; az emelkedés 196.907 forint 46 krajczár. Az elfogyasztott dohány összes értéke 50.673.824 forint 68 krajczár. Az emelkedés a múlt évihez viszonyítva 793.110 forint 82 és fél krajczár.

— **A zászló becsülete.** A délafrikai csatamezőkőn ropp a puska, dörög az ágyú s egy maroknyi hős sereg az igazság zászlaja alatt harezol hatalmas ellenével. Mikor megindult ez az egyenlőten küzdelem, a világ sajnálkozó részvétellel nézett a csatasíkra, ahol az elszánt búr vitézek izmait megacélozta, harczikedvét lángoló lelkesedésre növelte az igazság védelmének fenszagos gondolata. Senki sem kértkedett az eredményben, bizonyos volt benne mindenki, az angol tulerő játszva bának el törpének hitt ellenfelével. De im, csoda történik: a hadak Istene a győngének vélt, de az igazágért küzdők oldala mellé szegődik, a hadiszerencse is reájuk mosolyog. A törpék lépésről-lépésre visszaverik a hatalmasat. Angliát egyik kudarcz a másik után éri. Nem folytatjuk. A Vaal folyó mellől visszafordítjuk tekintetünket a hazára. — s ime mit látunk? Egy kicsi lelkes tábor, mely izzó lelkesedéssel, nem fogyó erővel küzd a hatalom ellen. Egyedül van a nagy küzdelemben, mindenki a hatalom mellett áll, mert onnan várja a boldogulását. Azaz még sincs egyedül. Zászlaján az igazság és szabadelvűség jelszava tündököl s a nemes ügy tetszik a hadak istenének. A kevesek mellé áll és a szerencse a kevesekre mosolyog. A tabor a Magyar Szó című lap köré csoportosul, innen intézi támadásait és törti meg ellenfeleit. Egy negyed évi fennállása után jelentős sikerekre tekint vissza s a magyar politikai közélet kénytelen volt elismerni fontos tényezőnek. A mi természetes is. Mert maga lobogtatja ma egyedül a liberalizmus dicső zászlaját, mikor a közélet hajóját rossz hajósok a reakció vízébe akarják terelni. A képmutatás és tehetetlenség politikája a jog, törvény és igazság politikájába burkolódik, noha mindezekből semmit sem ad. A „Magyar Szó“ azonban résen áll és követeli a törvényt, mikor azt megakarnák szegni, követeli a jogot, mikor azt kiakarják játszani és követeli az igazságot, mikor azt kiakarják kerülni. A magyarság eszméjének győzelméért küzd mindig és mindenben. Politikája a tiszta szabadelvűség, amely megalkuvást nem ismer; a legszelesebb sovinizmus: a magyar nemzeti állam kiépítése az egész vonalon. A Magyar Szó a maga táborába szolítja mindazokat, akik magukat jó hazafiaknak valják. Előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 honra 40 fillér. A szerkesztőség és kiadóhivatal Sarkantyus-utca 3. szám alatt van. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

K ö z g a z d a s á g.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1899. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összeg 483,973.169 korona és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19.724.336 korona 19 fillére rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10.003.809 korona 90 fillérral 124,700.392 korona 59 fillérral emelkedett.

A tűz biztosítási ágban a díjbevétel 18.128.170 korona 40 fillér volt, miből 7,728.542 korona 64 fillér viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10.399.627 korona 76 fillére rugott, mely összegből 6,482.000 korona 91 fillér mint díjtartalék minden teherből menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 74.455,970 korona 86 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 7,730.895 korona 18 fillért ebből viszontbiztosításra fordítatott 3,346.580 korona, ugy hogy a tiszta díjbevétel 4.384.315 korona 18 fillére rugott mely összegből 2,549.074 korona 44 fillér helyeztetett tartalékba.

Károkért a társaság 1899-ben 28,174,407 korona 04 fillért folyosított. Ehhez hozzáadva az előbli években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károkfejtésben 661,663,927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 123,186,550 korona 69 fillér esik, mely összeget a társaság 131,032 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14, 034.239 korona 11 fillére rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szeríniti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingszokására alakított tartalék, mely a 2,507.733 korona 74 fillér külön tartalék, ugysintén az évi nyereségből kihatított 413,251 korona 38 fillérral 8.624,239 korona 11 fillére emeltetett fel; továbbá felemítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első-rangu értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 153,073,167 koronát 61 fillérről 162,608,919 korona 18 fillére emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	29,782,502 kor., 61 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	14,246,324 „ 74 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1,466,107 „ 99 „
4. Értékpapírok	103,401,469 „ 40 „
5. Tárca váltók	814,150 „ 26 „
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7,350,000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	5,548,364 „ 18 „
	összesen 162,608,919 „ 18 „

Ezen értékekbelől 42 millió korona magyar értékekre esik. Amint e jelentésből kitűnik, a társaság a betörésslopás elleni biztosítás üzemet is felvette ügykörébe. Erről a legközelebb szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

HIRDETÉSEK.

Az első osztály

Huzása már május 17. és 18.

A magyar kir. szab.

Osztályosorsjátéknak

részemről eladásra kerülő eredeti sorsjegyei egyúttal a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTÓÜZLETÉNEK

(Részvénytőkéje 10 millió kor. — Tartalékaija 25 millió kor.)

czégnomásával, valamint az én bélyegzőmmel is el van látva, mi által a rendes és előzékeny lebonyolítás tekintetében a legnagyobb biztonságot nyújtom.

A fenn nevezett intézettől származó sorsjegyre esett eddig mindig

a legtöbb nyeremény.

A jövő sorsjáték egymás után következő 6 osztályában 100.000 sorsjegy közül 50.000 darab, vagyis a fele 13 millió 160.000 koronával készpénzben sorsoltatik ki. A legnagyobb nyeremény szerencsés esetben egy millió korona.

Az 1. osztályu eredeti sorsjegyek árai:

1 egész sorsjegy 12.— kor. | 1 negyed sorsjegy 3 — kor. | 1 fél sorsjegy . 6.— kor. | 1 nyolcad sorsj. 1.1/2kor.

Játékterveket és huzási lajstromokat pontosan küldök.

A megbízásokat mielőbb kér:

Özv. Hirsch Izraélné Utóda,
dohánynagyttőzsde — ABONY.

Triesti általános biztosító-társulat.

ASSICURAZIONE GENERALI. Nyereség és veszteség-számla az A. mérőéghhez E'lem-biztosítási ág (1899.)

BEVÉTEL

KIADÁS

Table with 11 columns: I. Kárfizetések, II. Üzleti kiadások, III. Leírások, IV. Tartások, V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén, VI. Évi üzleti nyereség. It includes sub-totals for various insurance types and a final 'Összesen' row.

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérőéghöz E'lem-biztosítási ág (1899.)

Table with 11 columns: I. Esedékes biztosítások és járulékok fizetése, II. Fizetése visszatérítendő nyelvekért, III. Összes fizetés, IV. Üzleti kiadások, V. Leírások, VI. Függő tartások, VII. Biztosítási alapok állása a számadási év végén, VIII. Évi üzleti nyereség. Includes detailed breakdowns of payments and assets.

VAGYON

Az ASSICURAZIONE GENERALI vagyonállása a 1899. december 31-én.

TELJES

Table with 11 columns: I. A részvények, II. Készletek, III. Előlegek, IV. Előlegesen átvevők, V. Előlegesen átvevők részletei, VI. Előlegesen átvevők részletei, VII. Előlegesen átvevők részletei, VIII. Előlegesen átvevők részletei, IX. Előlegesen átvevők részletei, X. Előlegesen átvevők részletei, XI. Előlegesen átvevők részletei. Detailed asset breakdown.

Administrative information including names of directors: Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costa János, Dr. Lev J., Graf Popper Miklós, Romanin József Manó, Vante Fortunat. Address: Budapest, Dorottya-utca 10. szám alatt.

Legal notice: Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, vizontbiztosító részvénytársaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság a legelőnyösebb feltételek és legelőnyösebb díjak mellett fogadtatnak el.